Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САРДАҤА

ССКП Саха АССР Өлөҥөөк ороҕуоннаах ҕы комитетын уонна үлэһиттэр депутаттарын ороҕуоннаах ҕы Советын органа

№ 15 (15) | 1954 с. От ыйын 30 к. БЭЭТИНСЭ | Тахсара 1-гы с.

БАЛЫК БУЛТААҺЫНЫН БОЛҔОМТО КИИНИГЭР

Ороҕуон нэһилиэнньэтэ продовольственнай табаардарга үүнэн иһэр наадыйыытын толоруу хаачыйыыга балык уонна балык бородууктата биллэр улахан суолтаны ылар.

Үлэһиттэр депутаттарын ороҕуоннаах ҕы Советин Исполкома олунньу 29 күнүгэр 1954 с. нэһилиэнньэ балык бородуукталарыгар наадыйыытын толоруу учуоттаан туран 6,5 тонна балыгы быйылгы сезонҥа бултуулларыгар биирдии колхозтарынан арааран былааны биҥэргэнпитэ. Бу былаан быһыытынан «Победа», «Коммунизм», «Ленин суола», «Эйик» уонна Сталин аатынан колхозтар райпону кытта дуогабардаспыттара.

Дуогабардаспыт колхозтар салайааччылара ааспыт дьыллаахха балык булдун толорбоохторун курдук, быйыл эмиэ бу улахан хаһаайыстыбанай суолталаах балык бултаһынын былаанын толоруурга эпиҥнэтэ суох сыһыаннаспыттарын тулуйуохха сатаммат.

«Победа», «Коммунизм» колхозтар иккилии бригээдэҥ тэрийбит ааттара эрэ баар. Дьиҥнээн бу бригээдэлэр туох бултаабыттара биллибэт, Райпоҕа кинилэ да балыгы туттара иликтэр.

Хаҥнык баҕарар дьыалаҕа буоларын курдук, балык бултаһынын дьыалатын — дьоннор кадрдар быһааралларын. «Победа» (правление предс. т. П. Тарасов), «Коммунизм» (правление предс. т. В. Батакаев) колхозтар А. Павлов, В. Иванов диэн үлэни кыайбат, кыраҕас дьоннору анаан баран эбии туох да дьаһалы ылбатылар. Онтон ураты колхозтар балыктыыр туһунан санаан да көрбөттөр.

Райпо салалтата колхозтары кытта дуогабар түһэрсэн баран, онон уоскуйан колхозтарга, производственнай учаастакларга сылдыбакка салалта бюрократическай ньыматыгар бүк баттатан олорор.

Балык бултаһынын дьыалатын чугастааҕы бириэмэнэн туһсарар иһин олохтоох партийнай тэрилтэлэр, колхозтар правленнеларын председателлэрэ балыксыттары уталыттыта суох аныылларын уонна салайалларын модьуйуллар.

Быйыл балык булдун тэрээһиннээхтик ыытар сыалтан бары бригээдэлэри уонна биирдии балыксыттары социалистическай куоталаһыынан хабыллыахтаах итиэннэ колхозтар правленнелара биҥэргэнпит графиктарын быһыытынан хас декада аайы бэрэбиэркэлээн түмүгүн бригээдэ мунньахтарыгар дьүүллэһиини олохтонуллуохтаах.

Балыксыттар ортолоругар маассабай-политическай үлэни ыытыллыахтаах. Партийнай тэрилтэлэр, аҕар балаҕаттар, библиотекалар сөптөөх матырыйаалларынан агитатардарга, аҕааччыларга көмөлөһөр эбээһинэстээхтэрин умнуо суохтаахтар. Бригээдэлэргэ боевой листоктары, көрдөрүү дуоскаларын таһааран иһиллиэхтээх.

Бултаныллыбыт балык үчүгэй хаачыстыбалаахтык тууһанарын, харалларын тэрийии улахан суолтаны ылар. Райпо үлэһиттэрэ 2 тонна балыгы соҕутуопкалыахтаахтарын оннугар 50-ча килограмм балыгы соҕутуопкалаабыттара туһаҕа тахсыбат гына буорту буолбутун курдук балыгы буорту оҥоруу таһаарыллыбатын ситиһиэххэ. Балыгы тууһуур уһааттарынан, тууһунан райпо балыктыыр учаастаклары хаачыйыахтаах.

Колхозтарга булка толору туттуллар бары наадалаах тэриллэр баалларын толору туһаныахха. Балыктаах үрэхтэри быһыттааһын ньыматын киэҥник практикалыахха.

Колхозтааҕы маҥнайгы сүһүөх партийнай уонна комсомольскай тэрилтэлэр, советтар, колхозтар салайааччылара балык бултуур бригээдэлэри ситэри тэрийэн итиэннэ састааптарын туһсаран колхозтарынан тыырыллыбыт былааны аһара толорору уонна толорууну ситиһиэхтээхтэр.

ОҔОЛОР БИРИГЭЭДЭЛЭРЭ

КИРБЭЙ. (Биһиги корр) «Ленин суола» колхозка баар оскуола оҕолорун күүһүнэн Х. Николаева диэн бригэдьиирдээх 12 оҕолоох күөх луугу хомуйар бригээдэ тэриллэн үлэҕэ киирдэ.

Бригээдэ 500 кг. луугу хомуйарга былааннаах, ону толорор иһин оҕолор социалистическайдыы куоталаһан үлэлиллэр. Билигин Л. Семенов, В. Гуляев, С. Степанов диэн үөрэнээччилэр нормаларын 110 бырыһыаҥҥа диэри аһара толороллор.

Үлэ чиэс, хайҕал уонна геройства дьыалата

Тыа хаһаайыстыбатын Бүтүн Союзтааҕы выставкатыгар биһиги ороҕуоммут таб. П.Х. Кириллов председателлээх Кирбэй нэһилиэгинээҕи „Ленин суола“ итиэннэ таб. С. К. Боескоров председателлээх Дьэлиндэ нэһилиэгинээҕи Сталин аатынан колхозтара кыттарга бигэргэтилиннилэр.

Итини таһынан ороҕуон 5 бастыҥ табаһыттара, олор истэригэр Сталин аатынан колхоз таба иитэр ферматын сэбиэдиссэйэ таб. Дмитрьев М. И., таба иитэр биригээдэ биригэдьиирдэрэ т.т. К. А. Игнатьев, А. В. Николаев уонна бостуук И. С. Сергеев итиэннэ „Ленин суола“ колхоз таба иитэр ферматын сэбиэдиссэйэ т. Семенов С. Н. бааллар.

Маны сэргэ Ленин орденнаах „Победа“ колхоз чулуу булчута т. В. С. Семенов, „Коммунизм“ колхоз бастыҥ булчута С. С. Павлов, Сталин аатынан колхоз булчуттара т.т. Николаев В.Ф., Сафронов В. С., Наумов П.Д. уонна Павлов П.Н., Николаев А.Ф. кандидаттаннылар.

(Биһиги корр).

★ ★ ★

Москваҕа, Тыа хаһаайыстыбатын выставкатыгар бардылар

(ССТА матырыйааллара)

Алма-Атын уобалаһыттан Тыа хаһаайыстыбатын Бүтүн Союзтааҕы выставкатын кыттыылаахтарын бастакы бөлөҕө Москваҕа барда.

* * *

От ыйын 26 күнүгэр хлопак үүнэрээччилэр, сүөһү иитээччилэр уонна тыа хаһаайыстыбатын специалистарын бөлөҕө Ашхавадтан Москваҕа барда. Выставкаҕа барыта Туркмения тыатын хаһаайыстыбатын 2600 үлэһиттэрэ сылдьыахтара.

* * *

Ленинградтан Москваҕа Тыа хаһаайыстыбатын Бүтүн Союзтааҕы выставката аһыллыытыгар уобалас тыатын хаһаайыстыбатын, колхозтарын уонна совхозтарын бастыҥ үлэһиттэрин бөлөҕө барда.

БИҺИГИ РЕСПУБЛИКАБЫТЫГАР

ҮРДҮК ЧИЭС, ХАЙҔАЛ ИҺИН

Быйыл атырдьах ыйын маҥнайгы күнүттэн Тыа хаһаайыстыбатын Бүтүн Союзтааҕы выставката аһыллар. Социалистическай тыа хаһаайыстыбатын ситиһиилэрин көрдөрүү бу үөрүүлээх күнүгэр советскай дойду бары үлэһиттэрэ бэлэмнэнэллэр.

Тыа хаһаайыстыбатын Бүтүн Союзтааҕы выставкатын кыттааччыларын Саха АССР тыатын хаһаайыстыбатын үлэһиттэриттэн эмиэ сүүмэрдэммитин туһунан выставка Кылаабынай комитетыттан үөрүүлээх иһитиннэрии ылылынна. Выставка павилионнарыгар киэҥ көрдөрүүнэн кыттарга Саха сириттэн билигин маннык бастыҥнар бигэргэтилиннилэр:

Аллараа Халыма ороҕуонунаах „Турваургин“ колхоз хотугу табаны иитиигэ үрдүк көрдөрүүтүн иһин;

бу колхоз председателэ Слонимскай Анатолий Андреевич эмиэ бу көрдөрүүгэ;

Орджоникидзевскай ороҕуон Ленин аатынан колхоз кырымахтаах хара саһылы иитэр фермата саһыл иитиитин туһсарбытын иһин;

бу ферма сэбиэдиссэйэ Петров Афанасий Николаевич, зверовода Петрова Матрена Алексеевна эмиэ бу көрдөрүүгэ;

Мэҥэ - Хаҥалас ороҕуонунаах „Саҥа олох“ колхоз агротехника Сталинскай бириэмийэ лауреата Егоров Михаил Григорьевич оҕуруот аһыттан үрдүк үүнүүнү ылбытын иһин.

Мэҥэ - Хаҥалас ороҕуонунаах Ленин аатынан колхоз оҕуруотун биригээдэтин биригэдьиирэ Самсонов Гаврил Семенович эмиэ маннык көрдөрүүгэ;

Абаҕатаах МТС туорахтаах культураттан 1951—1952 сылларга үрдүк үүнүүнү ылбытын иһин;

бу МТС тракторнай биригээдэтин биригэдьиирдэрэ Горохов Семен Романович, Максимов Иван Маркович эмиэ бу көрдөрүүгэ;

бу МТС механига Сыллыыран Николай Егорович туорахтаах культура хомуурун бэлиэтэммит болдьоххо уонна сүтүгэ суох хомуйбутун иһин;

Нам ороҕуонунаах Сталин аатынан колхоз бөдөҥ ыпах сүөһү иитиитин туһсарбытын иһин;

бу колхоз үүт - табаарынай фермата эмиэ бу көрдөрүүгэ;

колхоз правленнетын председателэ Лиханов Николай Петрович уонна бостуук Ядреев Василий Иванович эмиэ бу көрдөрүүгэ;

Оҕуруот аһын үүнэрэр уонна сүөһүнү иитэр Мархатааҕы хаһаайыстыба ыпахтан үүтү ылыы үрдүк көрдөрүүтүн ситиспитин иһин;

бу хаһаайыстыба директара Колобков Семен Васильевич, ветврач Ломаев Николай Антонович, ыстаарсай зоотехник Калинин Александр Дмитриевич, ыаннньыксыттар Драгунова Степанида Григорьевна, Тихонова Аграфена Михайловна ынахтан элбэх үүтү ылыы ылбыттарын, ньирэй көрөөччү Кузакова Капиталина Егоровна ньирэй улаатыытын үчүгэй көрдөрүүтүн ситиспитин иһин;

Якутскайдаах государственнай селекционнай станция спэмэни үүнэрии агротехникатын ырытан оҥорбутун иһин;

бу станция директара Корниенко Александр Дмитриевич, ыстаарсай научнай үлэһит Солодовникова Елизавета Дмитриевна, научнай үлэһит Шерстова Клавдия Николаевна эмиэ ити көрдүрүүгэ;

Аллараа Халыма ороҕуонна хотугу табаны иитиини ордук туһсарбытын иһин;

бу ороҕуон тыатын хаһаайыстыбатын управлениетын кылаабынай зоотехника Ягловскай Василий Николаевич эмиэ бу көрдөрүүгэ;

Анаабыр ороҕуонунаах Ворошилов аатынан колхоз булчута Туприн Григорий Павлович элбэх түүлээҕи бултаабытын иһин;

бу колхоз членэ Туприн Гаврил Титович эмиэ итинник көрдөрүүгэ;

ССРС НА Саха сиринээҕи филиалын ыстаарсай научнай үлэһитэ Николаевскай Леонид Дмитриевич таба ыарыытын утары охсуһуу саҥа дьаһалларын олохтообутун иһин.

Бу кэмигэ диэри Саха сириттэн Тыа хаһаайыстыбатын Бүтүн Союзтааҕы выставкатыгар 200-тэн тахса кыттааччы Кылаабынай комитетынан бигэргэтилиннэ. Өссө выставка 50 кыттааччытын туһунан кэнники эбии биллэриллиэҕэ. Билигин дойду сорох уобаластарыттан, республикаларыттан экскурсаннар баран эрэллэр. Саха сириттэн да сотору барыахтара.

Тыа хаһаайыстыбатын Бүтүн Союзтааҕы выставкатыгар кыттыы үлэ чиэс, хайҕал уонна геройство дьыалата буоларын чаҕылхайдык туоһулуур. Бу выставкаҕа кыттар иһин бары колхозтаахтар, МТС рабочайдара уонна тыа хаһаайыстыбатын специалистара үрдүк өрө көтөҕүллүүлээхтик үлэлиллэрэ наада.

И.СЕРЕБРЕКОВ,

Тыа хаһаайыстыбатын Бүтүн Союзтааҕы выставкатын агроном инструктара.

ССКП кэккэтигэр киирээччи заявленнеттын көрүү бэрээдэгэ

ССКП членин кандидатыгар эбэтэр членигэр киирингэ ханнык документтар көрдөнүллэрин эбэтэр партийнай тэрилтэ суох сиригэр партияҕа хайдах киириэххэ сөбүн туһунан о.д.а. боппуруостары үгүс табаарыстар ыйыталлар.

Биһиги ойуоннай партийнай тэрилтэбит быйыл партийнай документтары уларытта, онно урукку партийнай документтарга сыыһа толоруулар бааллара билиннэ уонна урукку өттүгэр партияҕа ылыллааччылартан араас справкалары, характеристикалары о.д.а. документтары ылылларбат партияҕа киирээччилэри үгүс кыһалҕаҕа угуллар быһыылар бааллар этэ. Итиллэр аныгы өттүгэр хатыламматтарын наадатыгар, манна сүрүн боппуруостары быһаарабыт.

Коммунистическай партия членин кандидатынан эбэтэр членнэн киириэҕин баҕалаах маҥнайгы сүһүөх партийнай тэрилтэҕэ заявленнеттын, автобиографиятын, ССКП КК олохтонуллубут анкетаны уонна ССКП Уставын көрдөбүлүгэр сөп түбэспиһэр рекомендациялары киллэрэр. Рекомендация биэрээччи коммунист -илии баттааһынын маҥнайгы сүһүөх партийнай тэрилтэ секретара, оттон рекомендациялааччы атын партийнай тэрилтэҕэ учекка турар буоллаҕына райком бигэргэтэр.

Партияҕа киирээччилэртэн араас документтары, справкалары көрдүүр сыыһа. Дьыала, элбэх справкалары мунньуга буолбатах. Партийнай тэрилтэ партияҕа ылыллааччылары бары өттүнэн дэгиттэр билэр, онон кини коммунист аатын сүгэригэр толору эрэмньилээҕэр буолар. Баҕар, анкетаттан ураты атын документ наада буолуох курдук буоллаҕына, оччоҕо, партийнай тэрилтэ ол документтары бэйэтэ булуохтаах.

Партияҕа ылыллааччыттан киирбит документтары кытта үчүгэйдик билсэн, рекомендациялар сөптөөхтөрүн дуу, сөбө суохтарын дуу уонна анкета төһө табла суруллубутун бэрэбиэркэлээн баран, партийнай тэрилтэ секретара анкета быһыытынан рекомендациялары суруйар. Дьэ, итти кэнниттэн партийнай тэрилтэ бюротугар көрүллэр, онтон уонсай мунньах дьүүлүгэр киллэриллэр. Уонсай мунньахха партияҕа киирээччи заявленнета эрэ дьүүллэнэр буолбатах, кини заявленнетын туһунан маҥнайгы сүһүөх партийнай тэрилтэ бюрота ылымлыт уураах эмиэ дьүүллэнэр.

Партияҕа ылыллыы боппуруоһа партия райкомун бюротугар бигэргэтиллиэҕиэ күүһүгэр киирэр. Партияҕа ылыы боппуруоһун аһаҕас да, сабыылаах да мунньахха көрүөххэ сөп.

Партийнай тэрилтэ секретара партияҕа киирээччи заявленнетын, анкетатын, рекомендацияларын ааҕан биэрэр. Итиллэр партияҕа киирээччини кытта, бары коммунистар үчүгэйдик билсэллэрин хааччыйар уонна кини партия членыгар эбэтэр кандидатыгар ылыллара сөптөөҕүн туһунан коммунистар быһааралларыгар кыаҕы биэрэр.

Партийнай тэрилтэ партияҕа ылыллыбыт кини дьыалатын өр туннакка партия райкомугар бигэргэтиллиэ ыытар. Онно баар буолуохтаахтар: заявление, рекомендациялар, анкета.

Партийнай тэрилтэ уонсай мунньаҕа партияҕа киирээччи заявленнетын аккаастаабыт эбэтэр тохтоппут буоллаҕына ол уураах райкомнаа ыыпат.

Партийнай тэрилтэ суох сиригэр партияҕа киириэхтэрин баҕараччылар бары этиллибит документтары толору булан заявленнеларын партия райкомугар быһа биэрэллэр. Онуу райком бюрота көрөн быһаарар.

Партияҕа ылыы туһунан боппуруоһу маҥнайгы сүһүөх партийнай тэрилтэ уонсай мунньаҕарэбэтэр райком бюротугар маҥнайгы сүһүөх партийнай тэрилтэ секретара туруорар.

Д. Жирков,

ССКП райкомун единай партийнай билетин уонна учётун сектарын сэбиэдиссэйэ.

Комсомольскай хаһаайыстыбаны бэрээдэктиэххэ

Ойуоннай комсомольскай тэрилтэҕэ, комсомольскай хаһаайыстыба туруга күһаҕан, ордук ойуон кинилиэҕин МСКТ-э секретардара бэйэлэрин үлэлэригэр эпилиэтинэһэ суохтук сыһыаннаһаллар.

Кэннэки биримэҕэ үгүс комсомольскай тэрилтэлэр, членскэй взностары хомуйуурга улахан алдьастары таһаартаабыттара, БИБСЛКС райкомун бюротунан сөпкө бэлиэтэннэ.

Ол курдук орто оскуолатааҕы учууталлар комсомольскай тэрилтэлэрэ (секр. А. Я. Петрова) комсомолецтартан 23 солк. 49 х. итэҕэс, РО МВД кинээҕи МСКТ-э (секр. И. П. Николаев) 3 солк. 60 х. о.д.а. хомуйбут харчыларын сберкассаҕа туттарбакка тутпаттар быһыыны көрдөрдүлэр.

Комсомольскай тэрилтэлэргэ кэлбит аналлаах дьаһаллар бэрээдэгэ суох түбэспиччэ ууруллаллар. Кинилэр үксүгэр күлүүһэ суох аһаҕас ыскаантарга симиллэллэр.

Маныаха ордук райсовет, райсвязь, райпо кинээҕи о.д.а. комсомольскай тэрилтэлэр аахайымтыата суох сыһыаннаһаллар.

Райпо итиэннэ райсовет кинээҕи комсомольскай тэрилтэлэргэ учуотка тураччылар ахсааннара чуолкайа суох, оттон бу тэрилтэ секретардара т.т. Иванова, Григорьев билэ-билэ туох да дьаһалы олохтообботулар.

Ити барыта комсомольскай тэрилтэлэр секретардара ойуоннга комсомольскай хаһаайыстыбаны бэрээдэктиргэ сүрүн болҕомтолоруу уурбатахтарыттан таҕыста.

Онон сотору биримэ кинээн учекка турар барыта комсомолецтар ахсааннарын чуолкайдыахха, комсомольскай хаһаайыстыба бэрээдэктэриэн уонна членскэй взнос хомуурун тосту туһсарары ситиһиэхтэ.

В. Дорофеев,

БИБСЛКС райкомун учетка сектарын сэбиэдиссэйэ.

СУЛУУСПАЛААХТАР СУБУОТУННЬУКТАРЫГАР

(корреспонденнар бэлиэтээһиннэриттэн)

От ыйын 28 күнүгэр ойуон тэрилтэлэрин сулууспалаахтара «Коммунизм» колхозка күөл хоруутугар биир күннээх субуотунньук оҥордулар.

Сарсыардаанҥы былыта суох ыраас халлааҥҥа күн уота унаарыччы тыгыыта, өрүс түргэн сүүрүгэр оҥочолоох дьон даллаахтата көтүтэллэр. Сотору соҕус түөрт километр сири айанныыларын кытта кпэҥ күөл мэндээрэ түһэр. Күүрүүлээх үлэ өрө оргуйар.

Бу үлэҕэ ордук үчүгэйдик райсовет коллективын үлэһиттэрэ кытыннылар. Кинилэр үчүгэй тэрээһиннээхтэрин көрдөрдүлэр.

Ол эрээри субуотунньукка Сибээс ойуоннаах хонтуоратын итиэннэ райпо тэрилтэтин үлэһиттэрэ олус хойутаан кэлэн, бэйэлэрэ дьиссиплинэлэрэ суохтарын арыннылар.

Маны сэргэ сорох тэрилтэлэр үлэһиттэрэ, холобур госбанк, аэропорт о.д.а. субуотунньукка олох даҕаны кыттыыны ылбатылар.

Субуотунньукка үгүстэрэ күүстэрин харыстаабакка үчүгэйдик үлэлээбиттэрин сэргэ сорохтор Михайлов, Борисов (связь хонтуората), Александров, Семенов (райпо) үлэһиттэрэ чаас эрэ устата үлэлии түһээт, консерваны ылаат дьиэлэригэр төннөн киирэн бэрээдэктэрэ суохтарын көрдөрдүлэр.

Инникитин ыытыллар субуотунньуктарга бары тэрилтэ үлэһиттэрэ актыыбынай кыттыыны ылаллара модьуйуллар.

Бу үлэҕэ барыта түөрт уонтан тахса киһи сырытта, кинилэр биэс сылбыһа олорор күөлү уутун өрүскэ хорон туһэриигэ үлэлээтилэр.

ФЕЛЬЕТОН

Ыстаабыккын эрэнимэ, ыйыстыбыккын эрэн

Өлөнүөк бөһүөлэгэ соччо улахана суох. Тиэтэйбэккэ кэрийбит киһи икки чаас бары ыалга сылдьыан сөп. Ол эрэн тыл обургу Өлөнүөк дьиэлэрин бүтэрэ охсон, биһиги колхозпут «Коммунизм» бөһүөлэгэр кытта, тыаһа суох көтөн тиийбитэ.

Мин биир табаарыһым бэккэ үөрэн, сүргэтэ көтөҕүллэн дьиэтигэр киирээт-иһиитэхнин иһиттим, көрбэтэхпүн көрдүм: Райпо балык бултатар бригээдэнн Горшенев, Евданскай, Бызов састаанаан тэрийбит. Дьэ үчүгэй, сибиэһэй балыгы маҕаһыынна, остолобуойга ыһан кэбиһиэх курдуктар. Мин билэ эм эхсиниэххэ 15 солкуобайы балыкта ылан ыытаарыҥ диэн хааллардым—дии-дии кэпсээн өрүкүпэнитэ, өрүтэ көпүтэ, кыра оҕолуу солуута суох тугу эрэ саныы-саныы нс иһиттэн күлбүтэ.

«Колхозка үлэҕэ сылдьар киһи хаһан балыктаан сиэхиний? Бу үлэ хамнас саҕана соло да суох»—диэн иһигэр бөтүгүрүү-бөтүгүрүү табах тардаары оҥостубута.

Мин киһим тугу эрэ ситэ кэпсээбэтэҕин сэрэйэммин, кэпсээнин ситэрэригэр көрдөспүтүм. Киһим-дьэ үөгэ-үөрэ кэпсээн тоҕон-ыһан барбыта.

Райпо хонтуоратыгар сырыттым. Саналаабар дьон бары сыа балыгы сиэбит курдук уостара ньылҕарыйбыкка дылы. Саналара:—Сыа балык, чумугур, быйыт да быйыт дэһэдэһэ мунха ийэтигэр сибилигин баһыллан тахсыбыт сибиэһэй балыктыы быр-быллыгырас курдуктар. Онтон өйдөөн көрбүтүм Евданскай, Горшенев, Бызов олороллор. Бу буоллаллар балыксыттар бригээдэлэрин «чулуу» састааба. Тарбахтарыгар балыктары туттуһунан суортаан, сыанатын ааҕаллар. Илиилэрин тарбаҕа тийиэ суоҕуттан, атахтарын тарбахтарын холбоон суоттаан лычыгыратыах курдук туттуналлар.

—Ну, молчи! Ну хорошо! Хорошо! Я буду уху готовить!—эгин дэһэ-дэһэ үгүс харчыны аахсыахтаахтарыттан, балыгы буһаран баран ону кэтэһэн отуу уотун таһыгар олорордуу сананан бэркэ астынан кэпсэтэ олороллор.

Бухгалтерия хоһугар остолобуой бухгалтера балыктан ханнык блюдалар калкуляциялары оҥоторго кумааҕытын бэлэмнийр. Хоско ким эрэ—булуус суоҕа күһаҕан даҕаны—диэн чап гыннарар.

Маҕаһыын продавеһа уочарат бөҕө буолара буолуо?! Оо, буорту гыммакка түргэнник атыылаабыт киһи диэн кыһалҕаҕа түспүт киһилии сананар.

—Ыалларга сырыттым. Билии эмээхсиниэх дьиэлэрин таһыгар баар умуһахтарын сыыскааныын ыраастыырга кэпсэтэллэр.—Бу уол өҕө эрдэ та ыраастаан кэбиспэт ээ!—диэн уолун сэмэлийир. Сорохтор кырачаан мас буочука көрдөһөллөр. Сорохтор саҥа тууһаммыт балыгы тууһун суулла түһэн «жари - пари» гыннан сиэхпит диэн, растительнай арыы атыылаһаллар. Дьэ доҕоор, быһаччы эттэххэ кинэг сүгүлээн, аҕыс айдаан, теҕус дойдох. Дьөксө остолобуойга аһаччылар балыгы амсайбат дьоннор үөрүүлэрэ хайдах эбитэ буолла?—Ону билбэтим.

Райпо сөптөөх дьаһалы ылбыт. Аһылык продукталарын элбэтии биллиэхтэ биримэҕэ бастакы уочараттаах сорук. Ити туолуохтаах,—диэн кинним кэпсээнин түмүктүүр.

Атаһым кэпсээнин астынан оннооҕор сурах хоту айахпар тууһаммыт балык амтана биллэргэ дылы гынна.

Ити күнтэн ыла 4-5 хонуктар ааспыттара. Арай биир күн киэһээ чэйбин иһэ олордохпуна киһим үүтүн тохпут оҕолуу бэркэ санаата түспүт киирэн кэллэ. Мин бу өрүһү туораан иһэн туох быһыылаангга түбэспит буоллаҕай диэн саныам икки ардыгар:

—Балыксыттар кэлбиттэр—диэтэ. Онтон мин сибиэһэй балык сиэхпит диэн үөрэ санаан, төһөну аҕалбыттарый?—диэтим.

—Ол да иһин туох үчүгэй тэрээһиннээх дьон диэтэххиний? Балыксыттара да түбэспиттэр... Мунхалара саҥа үһү да, ийэтэ кып-кыра саппыйа үһү. Онон балыктара баһыыбалыы-баһыыбалыы куотары эрэ сатыыллар үһү. Биэс уонча килограмм балыгы бултаппыттара сытыйбыт. Сытыгар киһи тулуйуо суох курдуттан остолобуой да, маҕаһыын да—дьиэ сытын буортугыныаххыт—диэн ааннарыгар да чугаһаппатахтар—дии-дии билэ сибиэһэй балыгы сиэбиттин эрэнэ санаабыта уонна миэхэ кыратык бэрсиэх буолбута туолбатаҕыттан хоргуппуттуу тутуннна. Өрө тыынан баран ол да иһин «төрүү илик оҕоҕо биһик оҥорбут үһү» диэбиккэ диэри олус эрдэ күөстэрин өрүммүт этилэр—диэн баран остуолга олорон аһаабытынан барда.

Балыктыыр бригээдэлэри бары да ити курдук күһаҕаннык тэрийбиппит түмүгэр, 6,5 тонна балыктан 6,5 да балык төбөтө туттарылла илигэ чахчы. Сахалар тыллара күүстээх ээ... «ыстаабыккын эрэнимэ, ыйыстыбыккын эрэн»—диэн итинниктэри этэр эбит буоллахтара диэн салҕаан сэһэргэһэ-сэһэргэһэ чэйбитин иһэн сыбырҕаппыппыт.

С. Туманнахов.

Редактор э. б. т. М. Л. БАИШЕВ.

МЛ—06857 Өлөнүөк ойуоннааҕы типографията Сакааһын № 15. Тахсар ахсаана 400 экз.